

SZÉPIRODALMI FIGYELŐ-DÍJ

2005

A Szépirodalmi Figyelő szerkesztősége 2004-ben díjat alapított, amelyet 2005-ben adott ki először a 2004-ben szemlézett művek szerzői közül kettőnek.

A kuratórium tagjai:

Kalász Márton, a Magyar Írószövetség elnöke

Fábri György, a Magyar Tudományos Akadémia kommunikációs igazgatója

Szilágyi Márton irodalomtörténész, az ELTE BTK docense

Pápay György, a Fiatal Írók Szövetségének alelnöke

L. Simon László, a Szépirodalmi Figyelő főszerkesztője

A kuratórium idén Nagy Gáspár *Nagy kun temetés... januári verőfényben* című művét (Eső, 2005/2.; SZIF 2005/5.), valamint Imreh András *A könnyű huzatban* című versét (Beszlő, 2005/10.; SZIF 2005/6.) az elmúlt esztendő két fontos publikációjának tartotta, ezért mindkettőjüknek Pető Hunor képzőművész bronzplakettjét adományozta.

A Szépirodalmi Figyelő állandó munkatársai közül színvonalas recenzióiért és interjúiért a szerkesztőség Dukay Nagy Ádámot a szerkesztőség díszoklevelével jutalmazta.

A díjakat 2006. február 16-án, a Petőfi Irodalmi Múzeumban rendezett ünnepségen adták át.



NAGY GÁSPÁR életműve a közelmúltban friss élménnyel s egy fölismeréssel gazdagodott. Foglaljuk szóba, fogalomba ennek lényegét: kiegyensúlyozottság. Mondhatnám talán: az élmény nem is annyira friss, a fölismerés azonban a költő két utóbbi műve, a *Szavak a rengetegből* s a *Közelebb az életemhez* című esszé-, vita- s vallomás-, párbeszédgyűjteménye révén vált megdöbbentően világossá, egyértelművé előttem. Hozzátenném: e két könyv az életmű egyensúlyát vitathatatlan, sőt kedvderítő világozottságba helyezte. Az alkotói, lelki-személyiségi kiegyensúlyozottság, kivált Nagy Gáspárról szólva, s – legalábbis nekem – nem azt jelenti, hogy bemérte lehetőségei körét, annak távolát s közelét, ellenkezőleg: nagyon is vállalkozónak tűnik a váratlan megszólalásokban s e megszólalás kívánta hang- s beszédpróbákban. Kockázat? Azért nem mondom, mivel Nagy Gáspár mindig kockáztatott, s ezen még azt sem kell mindenáron értenünk, bár elhallgatnunk sem, hogy az NI-monogram egyformán történeti és irodalomtörténeti, de közmagatartásra intó jelzés, elsősorban azonban mű, nyelv, esztétikum, itt végezzük be a sort. S a kiegyensúlyozottság Nagy Gáspárban végtére kezdettől megvolt, meglehetett. Olyan alappal érkezett? Mondhatjuk, egy életmű megteremtésében minden moccanat összefoglaló ténye, gerince. Szeszély, önvesszélyes vállalkozás is innen kaphatna irányítást – Nagy Gáspárt azonban a tudat, az abból értelmezett öntudat vezette. S a gerinc. S következetesen kiteljesedő, rá mindig jellemző, fegyelmezetten, kiegyensúlyozottan használt szellemi képesség.

Kalász Márton

*

A magyar irodalom történetéből mindannyiunknak ismerős, nélkülözhetetlen és értékes költői szerepek között van egy, amelyre ritkábban szoktunk rácsodálkozni: arra a lírikusra gondolok, akinek költői alkatát nem csupán saját versei mutatják meg, hanem műfordításai is, akinek állandó tevékenysége, mi több, létformája a közvetítés, s ilyenformán egyszerre tudja megmutatni „idegen költőktől” s saját magától származó verseinek alkatot formáló, közös jellegzetességét. A magyar líra történetének ez a költő-típusa nem tekinti tehát elsődlegesnek egyik tevékenységét sem, hiszen a lényeg éppen az ebben a működésben megnyilvánuló közös ihletre való rátalálás. IMREH ANDRÁS-ban ez a költői alkat mutatkozott meg újra, saját verseinek látszólag kopár, valójában hihetetlenül intenzív képnyagában, hibátlanul retorizált és poétizált modalitásában ott van mind-

az, amit műfordítóként elsajátított – ugyanakkor pedig műfordításainak világa nem lenne oly annyira intenzív, ha nem állna mögötte saját, kiküzdött költői hangja. Nagy öröm, hogy saját nemzedékem tagjai között szintén jelen van egy ilyen típusú költő – s itt az ideje, hogy erre rácsodálkozzunk: a Szépirodalmi Figyelő 2005-ös díját a kuratórium ezért is ítélte Imreh Andrásnak.

Szilágyi Márton

*

DUKAY NAGY ÁDÁM (1975, Salgótarján) költő, szerkesztő, kritikus. Eddig két verseskötete látott napvilágot, 1998-ban a *Szobrok az esőnek*, 2002-ben pedig a *Hosszú eltáv*. Évekig a Palócföld című lap szerkesztője volt, s kritikusként, újságíróként számos rangos folyóiratban közöl írásokat. Indulásától fogva rendszeres szerzője a Szépirodalmi Figyelőnek, a lap egyik leg többet és legegyszerűsebb színvonalon publikáló munkatársa. Kritikusi figyelmének sokrétű voltát jelzi, hogy 2005-ben a lap recenziórovatának mindhárom alrovatában (Szépirodalom, Kultúra, Művészet) jelentek meg írásai. Ezek az éppen aktuális trendekre, közéleti, esztétikai és egyéb választóvonalakra való tekintet nélkül a hazai könyvkiadás egy-egy valóban értékes, minőségi produktumára hívják fel a figyelmet, legyen szó akár a magas-, akár az úgymond populáris kultúráról. Így kerülhet egymás mellé – a teljesség igénye nélkül – Jókai Anna és Németh Gábor prózája, Albert Einstein és Stanislaw Lem esszégyűjteménye, művészettörténeti munka és filmrendező-monográfia, festményekkel illusztrált verseskötet és metrókocsikban reklámozott művészképregény. E sajátos együttállás Dukay prizmáján át tekintve egyáltalán nem hat különösnek, sőt – mondhatni – egészen természetes. Éppoly természetes, mint recenzióinak jellegzetes, „olvasóbarát”, mégis alaposan kimunkált stílusa, mely amellet, hogy egységbe fogja az említett sokszínűséget, egyúttal azt is lehetővé teszi, hogy az érzékeny megfigyelésekkel és olykor metszően pontos észrevételekkel dolgozó ítései sorai közül időről időre felszínre bukkanjon a vérbeli, letagadhatatlan lírikus.

Pápay György